

บทที่ 2

ความหมายของวรรณคดีสำหรับวัยรุ่น

หัวเรื่อง

1. ความหมายของวรรณคดี
2. ความหมายของวรรณคดีสำหรับวัยรุ่น
3. การกำหนดขอบเขตหนังสือที่จัดเป็นวรรณคดีสำหรับวัยรุ่น

แนวคิด

1. วรรณคดี (Literature) มี 2 ความหมายคือ
  - 1) วรรณคดีทั่วไปหรือวรรณคดีที่มีความหมายกว้าง
  - 2) วรรณคดีที่มีวรรณศิลป์หรือวรรณคดีที่มีความหมายแคบ
2. ความหมายของวรรณคดีสำหรับวัยรุ่นในวิชานี้ ยึดถือตามความหมายของวรรณคดีทั่วไป หมายถึงงานประพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่น ซึ่งอาจให้คิดสนใจหรือให้ความเพลิดเพลินในการอ่านอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือทั้ง 2 อย่างควบคู่กันไป
3. ขอบเขตหนังสือที่จัดเป็นวรรณคดีสำหรับวัยรุ่น จำแนกได้ 4 ลักษณะคือ
  - 1) เป็นเรื่องที่วัยรุ่นชื่นชอบ
  - 2) เป็นเรื่องสะท้อนชีวิตหรือปัญหาวัยรุ่น
  - 3) เป็นเรื่องเกี่ยวกับอารมณ์ร่วมของวัยรุ่น
  - 4) วรรณคดีในอดีตที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับวัยรุ่น

วัตถุประสงค์

เมื่อศึกษาบทที่ 2 จบแล้ว นักศึกษาสามารถ

1. อธิบายความหมายของคำว่า "วรรณคดี" ได้
2. ให้คำจำกัดความเกี่ยวกับความหมายของคำว่า "วรรณคดีสำหรับวัยรุ่น" ได้
3. จำแนกหนังสือที่จัดเป็นวรรณคดีสำหรับวัยรุ่นได้

ความหมายของวรรณคดีสำหรับวัยรุ่น

ก่อนจะกล่าวถึงความหมายของวรรณคดีสำหรับวัยรุ่น ผู้เขียนอยากจะทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของคำว่า วรรณคดี ความหมายของวรรณคดีสำหรับวัยรุ่น และการกำหนดขอบเขตหนังสือที่จะจัดเป็นวรรณคดีสำหรับวัยรุ่น เพื่อเป็นแนวทางประกอบการศึกษาวิชานี้ ดังนี้

1. ความหมายของวรรณคดี

เสฐียร โกเศศได้แปลความหมายของวรรณคดีไว้ว่า

" Literature คือการแสดงความคิดออกมาโดยเขียนขึ้นไว้เป็นหนังสือ ข้อเขียนหรือบทประพันธ์ที่แต่งขึ้นทั้งหมด ซึ่งเป็นของประเทศชาติใดๆ หรือยุคสมัยใดๆ ไม่ว่าในภาษาใด หรือว่าด้วยเรื่องใดๆ (ยกเว้นเรื่องวิทยาศาสตร์) บทโวหารพรรณนา (Bellsletters) หรือข้อเขียนซึ่งมีสำนวนโวหารเพราะพริ้ง มีลักษณะเด่นในเชิงประพันธ์ " (เสฐียร โกเศศ, 2515 : 7)

จากคำแปลข้างต้น ทำให้แนวการแบ่งวรรณคดีของชาวตะวันตก เป็น 2 ลักษณะคือ (มณีปิ่น พรหมสุทธิลักษณ์, 2533 : 5)

1. วรรณคดีทั่วไปหรือวรรณคดีที่มีความหมายกว้าง
2. วรรณคดีที่มีวรรณศิลป์หรือวรรณคดีที่มีความหมายแคบ

1. วรรณคดีทั่วไปหรือวรรณคดีที่มีความหมายกว้าง หมายถึงงานประพันธ์ที่แต่งขึ้น ทั้งเรื่องที่ตั้งดีและไม่ดี จะเป็นงานเขียนของชาติใด ภาษาใด หรือแต่งในยุคสมัยใดก็ได้ นอกจากนั้นยังรวมถึงวรรณคดีมุขปาฐะ (เรื่องเล่าสืบทอดกันมา) เช่น นิทาน นิยาย เป็นต้น

2. วรรณคดีที่มีวรรณศิลป์หรือวรรณคดีที่มีความหมายแคบ หมายถึงงานประพันธ์ที่มีลักษณะเด่น มีความงามในเชิงวรรณศิลป์ มีคุณค่าทางอารมณ์และความรู้สึกแก่ผู้อ่านหรือผู้ฟัง

นอกจากความหมายของวรรณคดีทั้ง 2 ลักษณะดังกล่าวแล้ว ปัจจุบันนักวิชาการยังมีความเห็นไม่ตรงกันในเรื่องความหมายของวรรณคดีและวรรณกรรม (วิภา กงกะนันทน์, 2522 : 1) โดยมีความเห็นว่า "วรรณคดี" คือวรรณกรรมที่ได้รับการยกย่องตามความหมายของวรรณคดีที่มีวรรณศิลป์หรือมีความหมายแคบ และ "วรรณกรรม" คืองานเขียนทั่วไปตามความหมายของวรรณคดีทั่วไปหรือวรรณคดีที่มีความหมายกว้างนั่นเอง (มณีปิ่น พรหมสุทธิลักษณ์, 2533 : 7)

อนึ่งวรรณคดีสโมสรได้กำหนดขอบเขตของ "วรรณคดีไทย" ในมาตรา 7 แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งวรรณคดีสโมสร ซึ่งมีความหมายสอดคล้องกับวรรณคดีทั่วไปว่า

"...จะเป็นหนังสือโบราณบัณฑิตแต่งไว้ก็ดี หนังสือปัจจุบันบัณฑิตแต่งขึ้นมาใหม่ก็ดีในประเภทเหล่านี้ ได้แก่

1. กวีนิพนธ์ คือ โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน
2. ละครไทย คือ แต่งเป็นกลอนแปด มีกำหนดหน้าพาทย์
3. นิทาน คือ เรื่องราวอันพูดขึ้นและแต่งเป็นร้อยแก้ว
4. คำอธิบาย (คือ เอสเซย์หรือแพมฟเลต) แสดงด้วยศิลปะวิทยา หรือกิจการอย่างใดอย่างหนึ่ง (แต่ไม่ใช่ตำราหรือแบบเรียนหรือความเรียงเรื่องโบราณคดี มีพงศาวดาร เป็นต้น) " (เสฐียร โกเศศ, 2515 : 5)

ดังนั้น ในการศึกษาวิชา TH 459 วรรณคดีสำหรับวัยรุ่น (Literature for Adolescents) ในที่นี้จะยึดถือตามความหมายของวรรณคดีทั่วไป หรือวรรณคดีที่มีความหมายกว้าง (รวมถึงความหมายของวรรณกรรมด้วย) เป็นเกณฑ์ และคำว่า วรรณคดี ที่จะกล่าวถึงในวิชานี้จึงหมายถึงงานประพันธ์ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง ทั้งที่แต่งดีและไม่ดี ทั้งในอดีตและปัจจุบัน

2. ความหมายของวรรณคดีสำหรับวัยรุ่น

เนื่องจากวรรณคดีสำหรับวัยรุ่นในวิชานี้ยึดถือตามความหมายของวรรณคดีทั่วไปหรือวรรณคดีที่มีความหมายกว้าง ดังนั้นคำว่า วรรณคดีสำหรับวัยรุ่นในที่นี้ จึงหมายถึง งานประพันธ์ประเภทบันเทิงคดี(Fiction)ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับวัยรุ่น ซึ่งอาจเป็นทั้งเรื่องที่มีมุ่งเน้นความเพลิดเพลินในการอ่านหรือเรื่องที่สอดแทรกสาระอันเป็นข้อคิดเตือนใจสำหรับวัยรุ่นอย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้ง 2 อย่างควบคู่กันไป

3. การกำหนดขอบเขตหนังสือที่จะจัดเป็นวรรณคดีสำหรับวัยรุ่น

รัญจวน อินทรกำแหง (2520 : 137) กล่าวถึงการกำหนดขอบเขตหนังสือที่จะจัดเป็นวรรณคดีสำหรับวัยรุ่นว่าเป็นเรื่องยากพอสมควร ทั้งนี้เพราะสาเหตุ 2 ประการคือ

1. นักเขียนมักไม่ยอมรับว่าหนังสือที่ตนเขียนนั้นเป็นเรื่องสำหรับวัยรุ่น
2. วัยรุ่นเองก็ไม่ยอมรับว่าเรื่องที่ตนอ่านนั้นเป็นเรื่องสำหรับวัยรุ่น เพราะวัยรุ่นต้องการแสดงว่าตนเองเป็นผู้ใหญ่ มีความรู้สึกนึกคิดเหมือนผู้ใหญ่ สามารถอ่านหนังสือของผู้ใหญ่ได้ วัยรุ่นจึงไม่ยอมรับว่าหนังสือที่ตนอ่านเป็นหนังสือสำหรับวัยรุ่น

ในการศึกษาวิชา"วรรณคดีสำหรับวัยรุ่น" ในที่นี้จึงกำหนดขอบเขตวรรณคดีสำหรับวัยรุ่นตามลักษณะของเนื้อเรื่อง ดังนี้

3.1 เป็นเรื่องที่วัยรุ่นชื่นชอบ วรรณคดีประเภทนี้จะเป็นเรื่องที่วัยรุ่นชอบอ่านและมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับวัยรุ่นโดยตรง เช่น กล่าวถึงอารมณ์หรือความรู้สึกต่างๆของวัยรุ่น กล่าวถึงประสบการณ์ชีวิตวัยรุ่นในระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา เรื่องชวนขันสำหรับวัยรุ่น เป็นต้น โดยพอจำแนกวรรณคดีประเภทนี้ได้ ดังนี้

3.1.1 เรื่องประเภทรำพึงรำพันถึงอารมณ์ต่างๆ ของวัยรุ่น เช่น รักหวาน เศร้า เหงา

ผิดหวัง คิดถึง เป็นต้น รูปแบบคำประพันธ์ของวรรณคดีประเภทนี้มีทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง โดยร้อยกรองมักจะเป็นกลอนเปล่า (Free Verse) ไม่เน้นลักษณะบังคับในการแต่ง และเนื่องจากเป็นร้อยกรองที่เน้นอารมณ์และความรู้สึกอ่อนไหว โดยเฉพาะในเรื่องของความรัก ทำให้มีผู้เรียกวรรณคดีประเภทนี้ว่า บทกวีหวานแหวน (สุพรรณ ทองคล้าย, 2535 : 1) นักเขียนที่มีผลงานเขียนและเป็นที่รู้จักในหมู่วัยรุ่น เช่น "น้ำตาลปึก" "กะน้ำ" "มูนแพร์" "โมรา" "ปะการัง" เป็นต้น ส่วนร้อยแก้วมีทั้งนวนิยายและเรื่องสั้น ชื่อเรื่องสื่อความหมายถึงความรักหรือความฝันของวัยรุ่น เช่น รวมเรื่องสั้นหวานไหวสำหรับวัยรุ่น ชุด ทูตหย้าและเวลาของความฝัน ของ "กรรณิการ์" รวมเรื่องสั้นอารมณ์รัก เสรีา เหงา ในหัวใจของวัยรุ่น ชุด ขอเพียงความหวังใจ ของ "กลุ่มทราย" รวมเรื่องสั้นหวานไหวฝีมือชาว "ขาสั้นคอซอง" ชุด รักและผูกพัน ซึ่งทั้ง 3 เล่มนี้จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ทิวลิป รวมเรื่องสั้นจากความรู้สึกอ่อนไหวเธอยังอยู่ในความทรงจำ ของ "กัณณ" เรื่องราวอบอุ่น อ่อนไหว ของความรัก มีเธอเท่านั้นที่ตรงนี้ของ "ภัทรภร" ทั้ง 2 เล่มนี้จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ทอฝัน เป็นต้น

3.1.2 เรื่องเกี่ยวกับประสบการณ์ชีวิตวัยเรียน วรรณคดีประเภทนี้เกิดขึ้นทุกยุคทุกสมัย โดยผู้เขียนจะนำเรื่องราวอันเป็นประสบการณ์ชีวิตในวัยเรียนระดับมัธยมศึกษาหรืออุดมศึกษา มาลงของเรื่องมักจะเป็นสถานศึกษาตามที่คุณเขียนเคยศึกษาอยู่ ตัวละครคือวัยรุ่นซึ่งเป็นนักเรียนหรือนักศึกษาของสถาบันการศึกษานั้นนั่นเอง ส่วนเนื้อหาที่เน้นที่ความสนุกสนานเป็นหลัก ตัวอย่างวรรณคดีประเภทนี้ เช่น กลิ่นสีและกวางแปง และกลิ่นสีและทีแปรง ของ "พิชญ์ สุภ" ซึ่งเป็นเรื่องราวสนุกๆเกี่ยวกับชีวิตวัยเรียนของนักศึกษาคณะจิตรกรรม ภูมิกรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ขึ้นต้นเป็นมะลิซ้อนพอแตกใบอ่อนเป็นมะลิลา ของ "มวนยา พร" ซึ่งกล่าวถึงชีวิตสนุกๆของนักศึกษาคณะจิตรกรรมเช่นกัน หม่อมนักโบทกับสาวขี้น ของ "สุ บุญเลี้ยง" กล่าวถึงประสบการณ์ชีวิตสนุกๆในการเดินทางกลับบ้านเกาะสมุยด้วยการ โบทรถไปกับเพื่อนๆ ของผู้เขียนในสมัยเป็นนักศึกษา วิชาวิเศษของ "เทพรัตน์ ส่องแสง" กล่าวถึงเรื่องราวสนุกๆ เกี่ยวกับการออกค่ายอาสาสมัครที่หมู่บ้านชาวเขาของนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์กลุ่มหนึ่ง วัยหวานคอนแวนต์ของ "สุพรรณิการ์" กล่าวถึงชีวิตสนุกๆ ของนักเรียนคอนแวนต์ เพื่อนนักเรียนเก่า ของ "นิเวศน์ มหานนท์" กล่าวถึงประสบการณ์ชีวิตของนักเรียน ม.6 ในต่างจังหวัดกลุ่มหนึ่ง เป็นต้น

อนึ่ง นวนิยายเรื่อง น้ำใสใจจริง ของ "ว.วินิจฉัยกุล" ซึ่งกล่าวถึงชีวิตนักเรียนรุ่นบุกเบิกของมหาวิทยาลัยศิลปากร ณ พระราชวังสนามจันทร์ จ.นครปฐม ก็จัดอยู่ในวรรณคดีประเภทนี้ เพียงแต่ผู้เขียนไม่ใช่ตัวละครในเรื่อง เป็นผู้ถ่ายทอดในฐานะคนที่อยู่ใกล้ชิดกับตัวละครและฉากของเรื่อง

3.1.3 เรื่องเกี่ยวกับความรักนักเรียนหรือนักศึกษา วรรณคดีประเภทนี้จะกล่าวถึงเรื่องราวความรักกระจุ้มกระจิม ในลักษณะหนุ่มจีบสาวหรือสาวจีบหนุ่ม ของนักเรียนหรือนักศึกษาในวัยเรียน รูปแบบการประพันธ์ของวรรณคดีประเภทนี้มักเป็นนวนิยายหรือเรื่องสั้น นักเขียนที่มีชื่อเสียงต่องานประเภทนี้และเป็นที่ชื่นชอบของนักเรียน นิสิต นักศึกษา ในช่วงประมาณปี พ.ศ.2520 คือ "ศุภกัณร" โดย จะเขียนเป็นนวนิยายเกี่ยวกับชีวิตรักนักเรียน และมักจะตั้งชื่อเรื่องเพื่อ

สื่อความหมายถึงความรักในวัยเรียนของวัยรุ่น เช่น รักทะเล้น นิยายรักนักศึกษา เป็นต้น ซึ่งงานเขียนของ "ศุภักษร" ส่วนใหญ่สำนักพิมพ์บงกชเป็นผู้จัดพิมพ์ และเป็นที่นิยมของผู้อ่านจนมีผู้นำไปสร้างภาพยนตร์ และเป็นต้นแบบของนักเขียนในยุคต่อมา จนทำให้เกิดวรรณคดีประเภทนี้ตามมา เช่น เฮฮารักนักเรียน ของ "ก้านกล้วย" จีบกระจู้กระจี้ ของ "วโรคม" เป็นต้น

3.1.4 เรื่องชวนขันสำหรับวัยรุ่น วรรณคดีประเภทนี้มักเป็นเรื่องสั้น หรือนวนิยายขนาดสั้น เนื้อหาเน้นความสนุกสนานเป็นหลัก โดยสร้างอารมณ์ขันในลักษณะหรือขนาดที่แปลกและแตกต่างออกไปจากความเป็นจริงในชีวิต เช่น การสร้างตัวละครที่ "เกิน" จากคนปกติไปมากๆ ทั้งในขนาดและนิสัยใจคอ (กุหลาบ มลลิกะมาส, 2535 : 83) คล้ายกับการสร้างอารมณ์ขันในหนังสือการ์ตูน ชุด โดรมอน ของญี่ปุ่น วรรณคดีอารมณ์ขันประเภทนี้ เช่น ขอซื้อสุริยสามสี่ชาติ ของ "ประกาศ ชลสรานนท์" รวมทั้งงานประพันธ์เรื่องอื่นๆ ของสำนักพิมพ์ศิษย์สะดือ ซึ่งมี "ศุ บุญเลี้ยง" เป็นบรรณาธิการ อาทิ เพียงความทรงจำเอาไว้เลย ของ "อิทธิ สุนทร" ล้วนเน้นเนื้อหาแนวชวนขันสำหรับคนหนุ่มสาวโดยเฉพาะ นอกจากนั้นงานเขียนของอุดม แต่พานิช ซึ่งได้รับความนิยมอย่างสูงจากผู้อ่าน ในช่วงประมาณปี พ.ศ.2538-2540 ก็เป็นวรรณคดีที่สร้างอารมณ์ขันในลักษณะเดียวกันนี้ โดยวรรณคดีอารมณ์ขันของอุดม แต่พานิช ที่แพร่หลายและเป็นที่รู้จักกันดีเช่น โทษฐานที่รู้จักกัน หนังสือไอ้โน้ตบุ๊ก รวมมิตรแต่พานิช เดี่ยวไมโครโฟน 1 เดี่ยวไมโครโฟน 2 ตอนอุดม โชว์ห่วย (2 เล่มหลังนี้เขียนในลักษณะถอดเทปจากการแสดงการพูดของอุดม แต่พานิช) หลังจากงานเขียนของอุดม แต่พานิช ซึ่งได้รับความนิยมอย่างสูงแล้ว งานเขียนของ "พรชัย แสนยะมูล" หรือ "กุ๊ดจี่" เป็นงานเขียนที่ได้รับความนิยมอย่างสูงสุดในปัจจุบัน (พ.ศ.2541) โดยเขียนเรื่องต่างๆ อาทิ อยากรู้อายุให้เธออารมณ์ดีตลอดปีตลอดชาติ อยากรู้อายุให้ชาติอารมณ์ดีตลอดปีเหมือนเธอ ถึงคิดก็คิดถึง เพราะรัก ขอดาว และที่รัก ล้วนเป็นเรื่องชวนขันในลักษณะที่แปลกหรือแตกต่างไปจากความเป็นจริงของชีวิต คล้ายกับงานเขียนของ "ประกาศ ชลสรานนท์" และ "อุดม แต่พานิช"

นอกจากงานเขียนชวนขันของนักเขียนดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังมีเรื่องชวนขันของนักเขียนอื่นๆ อีก เช่น ความรักของคุณฉุย ของ "ไมตรี ลิ้มปิชาติ" รวมทั้งงานเขียนเรื่องต่างๆ ของ "คำรงค์ อารีกุล" อาทิ อะไรอยู่ในกระโปรง เป็นต้น

3.1.5 เรื่องประเภทให้ข้อคิดหรือคติเตือนใจวัยรุ่น ในอดีตเมื่อประมาณ 25 ปีมาแล้ว วรรณคดีประเภทนี้เป็นที่รู้จักกันแพร่หลายคือ เรื่องชุด สาวเอยจะบอกให้ และหนุ่มเอยจะบอกให้ ของ "นเรศ นโรปกรณ์" ซึ่งเขียนในลักษณะของเรื่องเล่าให้ข้อคิดและความรู้เกี่ยวกับการใช้ชีวิตในวัยหนุ่มสาวของวัยรุ่นไทยในช่วงประมาณปี พ.ศ.2515 ในปัจจุบันเรื่องประเภทนี้ยังคงมีอยู่และมักเขียนโดยบุคคลที่มีชื่อเสียงในสังคม โดยเฉพาะบุคคลในแวดวงบันเทิงหรือสื่อสารมวลชน ซึ่งเป็นที่รู้จักของวัยรุ่นดี และวัยรุ่นที่นิยมอ่านวรรณคดีประเภทนี้ มักเป็นวัยรุ่นตอนปลาย ที่ต้องการข้อคิดหรือคำแนะนำจากบุคคลที่เป็นที่ชื่นชอบของตน วรรณคดีประเภทนี้มักเขียนในลักษณะของการประชดประชันเสียดสีแต่ให้อารมณ์ขัน ไม่อบรมสั่งสอนโดยตรงหรือพรับเปรื่อ วรรณคดีประเภทนี้ เช่น ยายเม้าวอนสอนหญิง ของ "ดร.เสรี วงษ์มณฑา" จ๊าบ X-RAY วัยรุ่น หนีด ตีด ผีด ของ

"จตุพล ชมพูนิช" ดิจะตายไม่ร้ายชะหน่อย บ้านของเรา ของ "ดวงหทัย ศรีธราทิพย์" ด้วยรักแถม
รำคาญ ของ "ศุ บุญเลี้ยง" เป็นต้น

2. เป็นเรื่องสะท้อนชีวิตหรือปัญหาวัยรุ่น วรรณคดีประเภทนี้ มีอยู่แพร่หลาย และมักไม่ยึด
ติดอยู่กับนักเขียนคนใดคนหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง นอกจากนั้นยังยากต่อการกำหนดว่าวรรณคดี
เหล่านี้เป็นเรื่องสำหรับวัยรุ่น เพราะมีปมเรื่องเกี่ยวพันกับบุคคลในวัยอื่น จนทำให้วรรณคดีประเภท
นี้เหมาะต่อบุคคลในวัยอื่นด้วย การศึกษาและวิเคราะห์วรรณคดีประเภทนี้จึงต้องละเอียดรอบคอบและ
ดูความสำคัญที่มีต่อวัยรุ่นเป็นหลัก วรรณคดีที่จัดอยู่ในประเภทนี้ อาทิ เรื่องของน้ำพุ ของ "น้ำพุ"
คินนี้ไม่มีพระจันทร์ ทะเลฤดูร้อน ของ "สุวรรณีย์ สุคนธา" อรุณสวัสดิ์ ของ "จุลลดา ภักดีภูมิรินทร์"
ทางโค้งของ "สีฟ้า" ขอหมอนใบนั้น...ที่เธอฝันยามหนุน เวลาในขวดแก้ว ของ "ประกัสสร เสวิกุล"
เกิดแต่ตม สุดแต่ใจจะไขว่คว้า ไม้ตัด ของ "โบตัน" สองชีวิต ของ "ทมยันตี" พลอยพรแสวง
ของ "กฤษณา อโศกสิน" กระเช้าสวรรค์ ของ "ถวัล มาศจรัส" แต่ความรักนั้นเป็นใหญ่ ของ "พิริยะ
พนาสุวรรณ" เป็นต้น วรรณคดีต่างๆเหล่านี้สะท้อนปัญหาและสภาพชีวิตของวัยรุ่น อันมีผลเกี่ยวข้องกับ
กับสถาบันครอบครัว ซึ่งวัยรุ่นควรอ่านไว้เป็นคติสอนใจ ในขณะที่ผู้ใหญ่ก็ควรอ่านเพื่อให้เกิดความ
เข้าใจในตัววัยรุ่น

นอกจากวรรณคดีดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังมีวรรณคดีที่กล่าวถึงสภาพชีวิตของวัยรุ่นในลักษณะ
ต่างๆ เช่น นวนิยายเรื่อง ฝึเสื้อและดอกไม้ ของ "นิพนพาน" กล่าวถึงความรักและชีวิตวัยรุ่นที่มีภูมิฐานะ
ติดกับชายแดนไทย-มาเลเซีย ยัง...มันยังไม่รู้ตัว ของ "ดำรงค์ อารีกุล" เป็นเรื่องราวของวัยรุ่นที่อยากได้
มอเตอร์ไซด์ตามคำโฆษณาในสื่อมวลชน จนยอมหาเงินในทางที่ผิดกฎหมาย รวมผลงานเรื่องสั้นและ
บทกวีของหนุ่มสาวในชุด วันวัยแห่งหนุ่มสาว จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์นิลุบล ซึ่งรวมผลงานของวัย
รุ่นกว่า 30 เรื่อง นวนิยายเรื่อง วัยรุ่นหนุ่มตัว ของ "ลาวัณย์ โชตตามระ" กล่าวถึงชีวิตวัยรุ่นในกรุงเทพฯ
 เป็นต้น

3. เป็นเรื่องเกี่ยวกับอารมณ์ร่วมของวัยรุ่น ดังที่กล่าวในบทที่ 1 แล้วว่าวัยรุ่นมักมีอารมณ์โกรธ
หากพบเห็นการเอารัดเอาเปรียบในสังคม หรือละเมิดสิทธิของตน วรรณคดีลักษณะนี้เป็นวรรณคดีที่
วัยรุ่นแสดงอารมณ์ร่วม ด้วยการต่อสู้ทางการเมืองหรือสังคม เช่น การจัดตั้งกลุ่มหรือชมรมวรรณ
ศิลป์ของนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยต่างๆ ในช่วงก่อนเกิดเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 และการ
จัดพิมพ์หรือผลิตวรรณคดีทางการเมืองในช่วงหลังเหตุการณ์ดังกล่าว เป็นต้น เรื่องนี้นับเป็นผลจาก
การมีอารมณ์ร่วมกับสังคมของวัยรุ่น จึงถือว่าวรรณคดีที่วัยรุ่นสนใจและผลิตขึ้นในช่วงนั้นเป็น
วรรณคดีสำหรับวัยรุ่นด้วย

วรรณคดีที่เป็นที่รู้จักแพร่หลายและถือเป็นวรรณคดีสำหรับวัยรุ่นในช่วงก่อนและหลังเหตุ
การณ์ 14 ตุลาคม 2516 เช่น ฉันจึงมาหาความหมาย ของ "วิทย์กร เชียงกร" ภูเป็นนิสิตนักศึกษา
ของ "สุจิตต์ วงษ์เทศและชรัคชัย บุนปาน" พิราบแดง ของ "สุวัฒน์ วรรณศิลป์" คำปลช่อมะกอก และ
คือรักและหวัง ของ "วัฒน์ วรรณศิลป์" เพลงรักช่อดอกไม้ ขอความรักบ้างได้ไหม ของ "พิบูลศักดิ์
ละครพล" เป็นต้น

4. วรรณคดีในอดีตที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับวัยรุ่น เป็นเรื่องยากพอสมควรที่จะจำกัดว่าวรรณคดีในอดีตเรื่องใดเป็นวรรณคดีสำหรับวัยรุ่น ทั้งนี้เพราะในอดีตไม่ได้มีการจำกัดอย่างแน่ชัดว่าวรรณคดีแต่ละเรื่องเหมาะสำหรับคนกลุ่มใด แต่จากการศึกษาพฤติกรรมของวัยรุ่นประกอบกับเนื้อหาของวรรณคดี ผู้สอนคิดว่าน่าจะจัดวรรณคดีบางเรื่องเป็นวรรณคดีสำหรับวัยรุ่นได้ อาทิ เพลงยาว เป็นร้อยกรองที่ใช้เป็นสื่อของความรัก หรือแสดงความรู้สึกนึกคิดของกวี แต่งเป็นกลอนแปด ซึ่งโบราณถือว่าการเพลงยาวเป็นเสมือนกีฬาอย่างหนึ่งที่แสดงความรู้ ความสามารถและความคิดของกวีในเชิงกลอน เดิมเล่นกันในวงสังคมชั้นสูง แต่ต่อมาเล่นกันแพร่หลายทั่วไป จนมาถึงสมัยรัตนโกสินทร์ เพลงยาวไม่ได้เป็นสื่อของความรักอย่างเดียว แต่เป็นบทร่ำพันความคิดด้านต่างๆ ของกวีด้วย (กุหลาบ มัลลิกะมาส, 2535 :107) มัทนะพาธา บทละครคำฉันท์ ซึ่งให้อารมณ์และความประทับใจในความรักแก่คนหนุ่มสาวได้ทุกยุคทุกสมัย จดหมายจางวางหว่า ของน.ม.ส. ให้คิดสอนใจเกี่ยวกับการเรียนและการใช้จ่ายเงินทองของผู้ที่อยู่ในวัยเรียน เป็นต้น

ทั้ง 4 ข้อนี้ คือ เกณฑ์ที่ใช้ในการกำหนดขอบเขตหนังสือที่จัดเป็นวรรณคดีสำหรับวัยรุ่น ซึ่งจะใช้เป็นหลักเกณฑ์ประกอบการศึกษาวิชานี้ต่อไป

สรุปสาระสำคัญ

1. แนวการแบ่งวรรณคดีของชาวตะวันตก แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ วรรณคดีทั่วไป หรือวรรณคดีที่มีความหมายกว้าง กับวรรณคดีที่มีวรรณศิลป์หรือวรรณคดีที่มีความหมายแคบ

2. แนวการศึกษาในวิชา TH 459 วรรณคดีสำหรับวัยรุ่น (Literature for Adolescents) ยึดถือความหมายของวรรณคดีทั่วไปหรือวรรณคดีที่มีความหมายกว้าง

3. ความหมายของวรรณคดีสำหรับวัยรุ่นในวิชานี้หมายถึง งานประพันธ์ประเภทบันเทิงคดีที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับวัยรุ่น ซึ่งอาจเป็นทั้งเรื่องที่มุ่งเน้นความเพลิดเพลินในการอ่านหรือเรื่องที่สอดแทรกสาระและข้อคิดเตือนใจสำหรับวัยรุ่นอย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้ง 2 อย่างปนกัน

4. เป็นเรื่องยากพอสมควรที่จะจัดว่าหนังสือเรื่องใดเป็นวรรณคดีสำหรับวัยรุ่น ทั้งนี้เพราะนักเรียนมักไม่ยอมรับว่าหนังสือที่ตนเขียนเป็นเรื่องสำหรับวัยรุ่น และวัยรุ่นเองก็ไม่ยอมรับว่าเรื่องที่ตนอ่านนั้นเป็นเรื่องสำหรับวัยรุ่นเช่นกัน

5. หนังสือที่จัดเป็นวรรณคดีสำหรับวัยรุ่น มี 4 ลักษณะสำคัญคือ

1. เป็นเรื่องที่วัยรุ่นชื่นชอบ มักเป็นเรื่องที่วัยรุ่นชอบอ่านและมีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับวัยรุ่นโดยตรง วรรณคดีประเภทนี้ได้แก่ เรื่องราวประเภทรำพันถึงอารมณ์ต่างๆ ของวัยรุ่น เรื่องราวเกี่ยวกับประสบการณ์ชีวิตวัยรุ่น เรื่องเกี่ยวกับความรักของนักเรียนหรือนักศึกษา เรื่องชวนขันสำหรับวัยรุ่น และเรื่องประเภทให้ข้อคิดหรือคติเตือนใจวัยรุ่น

2. เรื่องสะท้อนชีวิตหรือปัญหาวัยรุ่น วรรณคดีประเภทนี้มักเป็นนวนิยายสะท้อนปัญหาวัยรุ่น ซึ่งเหมาะแก่ผู้อ่านทั้งกลุ่มวัยรุ่นและผู้ใหญ่

3. เรื่องเกี่ยวกับอารมณ์ร่วมของวัยรุ่น มักเป็นวรรณคดีที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการเมือง

หรือสังคม ทั้งนี้เพราะธรรมชาติของวัยรุ่นมักจะมีอารมณ์โกรธ หากพบความไม่เป็นธรรมในสังคม

4. วรรณคดีในอดีตที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับวัยรุ่น เป็นวรรณคดีในอดีตที่มุ่งเน้นการอบรมหรือสั่งสอนคนหนุ่มสาวในอดีต หรืออาจจะเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับความรักของหนุ่มสาว เช่น กฤษณาสมาน้อง สุภาษิตสอนหญิง มัทนะพาธา เป็นต้น

กิจกรรมทบทวน

ให้นักศึกษาฝึกทำกิจกรรมทบทวนด้วยการปฏิบัติ ดังนี้

1. ให้นักศึกษาสำรวจร้านหนังสือ เพื่อดูหมวดหมู่การจัดแบ่งหนังสือสำหรับวัยรุ่น และพิจารณาแยกแยะว่าหนังสือที่จัดเป็นวรรณคดีสำหรับวัยรุ่นมีเรื่องประเภทใดบ้าง
  2. ยกตัวอย่างหนังสือวัยรุ่นเรื่องใดเรื่องหนึ่งมาอภิปรายในชั้นเรียน หรือสนทนากับเพื่อนๆ ถึงเหตุผลในการที่นักศึกษাজัดวรรณคดีเรื่องนั้นเป็นวรรณคดีสำหรับวัยรุ่น
-